

Instructiecollege 1

Hoofdstuk 12 en extra opdrachten van BlackBoard

Opdracht 2

De t-toets kan dan niet meer uitgevoerd worden want er zijn meer dan twee groepen. De t-toets kan alleen met twee groepen en daarna moet een andere toets gebruikt worden. Dit komt omdat de kans op een type I fout anders te hoog wordt.

Opdracht 12

- Er zijn in totaal 4 groepen. Dit komt omdat het gegeven getal 3 is. Dit is de df_{between} . Om de df_{between} uit te rekenen wordt $k-1$ gebruikt. Om erachter te komen hoeveel groepen er in totaal zijn kan de formule anders opgeschreven worden. De oorspronkelijke formule is: $df_{\text{between}} = k - 1$. Met de gegevens die we hebben kan het: $3 = k - 1$ worden. k is dan 4. Er zijn in totaal dus 4 groepen.
- Er zijn 40 participanten in het onderzoek. Dit kan uitgerekend worden door de $df_{\text{within}} + k$ te doen. De oorspronkelijke formule is $df_{\text{within}} = N - k$. Met de gegevens die we hebben kan het: $36 = N - 4$ worden. N is dan dus 40. Er zijn in totaal dus 40 participanten.

Opdracht 16

De uitkomst van de tabel is:

Source	SS	df	MS	F
Between	20	1	20	4
Within	190	38	5	
Total	210	39		

Er zijn twee groepen van beide $n = 20$.

Het getal 20 bij MS_{between} en 4 bij F waren al bekend.

Hieronder staat voor ieder getal de berekening.

$$df_{\text{between}} = k - 1 = 2 - 1 = 1$$

$$df_{\text{within}} = N - k = 40 - 2 = 38$$

$$N = n_1 + n_2 = 20 + 20 = 40$$

$$df_{\text{total}} = df_{\text{between}} + df_{\text{within}} = 1 + 38 = 39$$

MS_{within} :

Dit kan worden berekend met de formule van F omdat we de MS_{between} en de waarde van F al weten. De gewone formule is:

$$F = MS_{\text{between}} / MS_{\text{within}}. \text{ Als we de getallen die we al weten invullen krijgen we de volgende formule: } 4 = 20 / MS_{\text{within}} \diamond MS_{\text{within}} = 20 / 4 = 5.$$

SS_{between}:

Hiervoor hebben we de formule van MS_{between} nodig want dit getal weten we al.

$MS_{\text{between}} = SS_{\text{between}} / df_{\text{between}}$ is de gewone formule. Als we deze invullen met de getallen die we al hebben krijgen we:

$$20 = SS_{\text{between}} / 1 \diamond SS_{\text{between}} = 1 \times 20 = 20$$

SS_{within}:

Hiervoor hebben we de formule van MS_{within} nodig want dit getal hebben we al eerder berekend.

$MS_{\text{within}} = SS_{\text{within}} / df_{\text{within}}$ is de gewone formule. Als we deze invullen met de getallen die we al hebben krijgen we:

$$5 = SS_{\text{within}} / 38 \diamond SS_{\text{within}} = 5 \times 38 = 190$$

$$SS_{\text{total}} = SS_{\text{between}} + SS_{\text{within}} = 20 + 190 = 210$$

Vervolgens werd gevraagd om de kritieke waarden te berekenen en te bekijken of de resultaten significant zijn. Als de waarde van F-kritiek wordt opgezocht met de waarde 1 en 38 is er een kritieke waarde van 4,10. Bij een $\alpha = 0,05$ is het dus niet significant.

Extra opgaven**Opdracht 1**

- $H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3$
 H_1 : Niet alle populatiegemiddelden (μ) zijn gelijk.
- $df_1 = df_{\text{between}} = k - 1 = 3 - 1 = 2$. Het antwoord is dus 2.
 $df_2 = df_{\text{within}} = N - k = 12 - 3 = 9$. Het antwoord is dus 9.
- $SS_{\text{between}} = SS_{\text{total}} - SS_{\text{within}} = 44 - 36 = 8$
 $MS_{\text{between}} = SS_{\text{between}} / df_{\text{between}} = 8 / 2 = 4$. MS_{between} is dus 4.
 $MS_{\text{within}} = SS_{\text{within}} / df_{\text{within}} = 36 / 9 = 4$. MS_{within} is dus ook 4.

Source	SS	df	MS	F
Between	8	2	4	1
Within	36	9	4	
Total	44	11		

De enige die niet al bovenstaand uitgewerkt is, is df_{total} . De formule om dit uit te rekenen is:

$$Df_{\text{total}} = df_{\text{between}} + df_{\text{within}} = 2 + 9 = 11.$$

- F-kritiek bij een waarde (2,9) is 4,26. H_0 mag dus niet verworpen worden want het resultaat ten opzichte van $F = 1$ is niet significant.

Opdracht 2

- De afhankelijke variabele is de leeftijd van het huwelijk op meetniveau ratio.
- De onafhankelijke variabele is geloof op meetniveau nominaal.
- De leeftijd van het eerste huwelijk binnen iedere geloofsgroep.
- $df_{total} = 263 + 1 = 264$.
- $MS_{between} = 91,432$
- $MS_{within} = 21,949$
- De F-ratio is $MS_{between} / MS_{within}$ dus $91,432 / 21,949 = 4,166$. Er is dus een F-ratio van 4,166.
- $p = 0,007$
- De regel om het te vergelijken is $p \leq \alpha$, als dit zo is dan is het significant. In dit geval is $0,007 < 0,05$ dus is het significant.